

**8Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z geografii dla uczniów gimnazjum
województwa kujawsko-pomorskiego**

Etap szkolny – 23.10.2015 r.

Kod ucznia: _____

Wynik: _____/100 pkt.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z **11** stron i zawiera **18** zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **60 minut.**

Zadanie 1.

[0 - 2 p.]

Na mapie w skali 1:200 000 zmierzono odległość pomiędzy miastami X i Y – 20 cm. **Oblicz rzeczywistą odległość pomiędzy tymi miastami. Zapisz obliczenia.**

Obliczenia:

.....

Odpowiedź:

Zadanie 2.

[0 - 2 p.]

Samolot wyleciał z portu lotniczego **A. (60° E)** o godz. 18.00 czasu słonecznego. Lot trwał 8 godzin.

O której godzinie czasu słonecznego w mieście **B. (60° W)** wyląduje ten samolot? Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

.....

Odpowiedź:

Zadanie 3.

[0 - 5 p.]

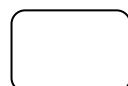
Do podanych w tabeli wartości liczbowych opisujących Polskę **przyporządkuj odpowiedni parametr**, spośród podanych poniżej oraz **dopisz odpowiednią jednostkę**.

Parametry:

- Powierzchnia Polski.
- Liczba ludności Polski.
- Długość granicy Polski z Litwą.
- Wysokość Dylewskiej Góry.
- Długość granicy morskiej.
- Długość granicy Polski z Rosją.
- Różnica czasu słonecznego pomiędzy najdalej wysuniętym punktem na wschód i zachód Polski.
- Wysokość Śnieżki.

Wybrane dane dotyczące Polski:

Lp.	Parametr	Wartość	Jednostka
1		38,5	
2		104	
3		312 685	
4		440	
5		40	

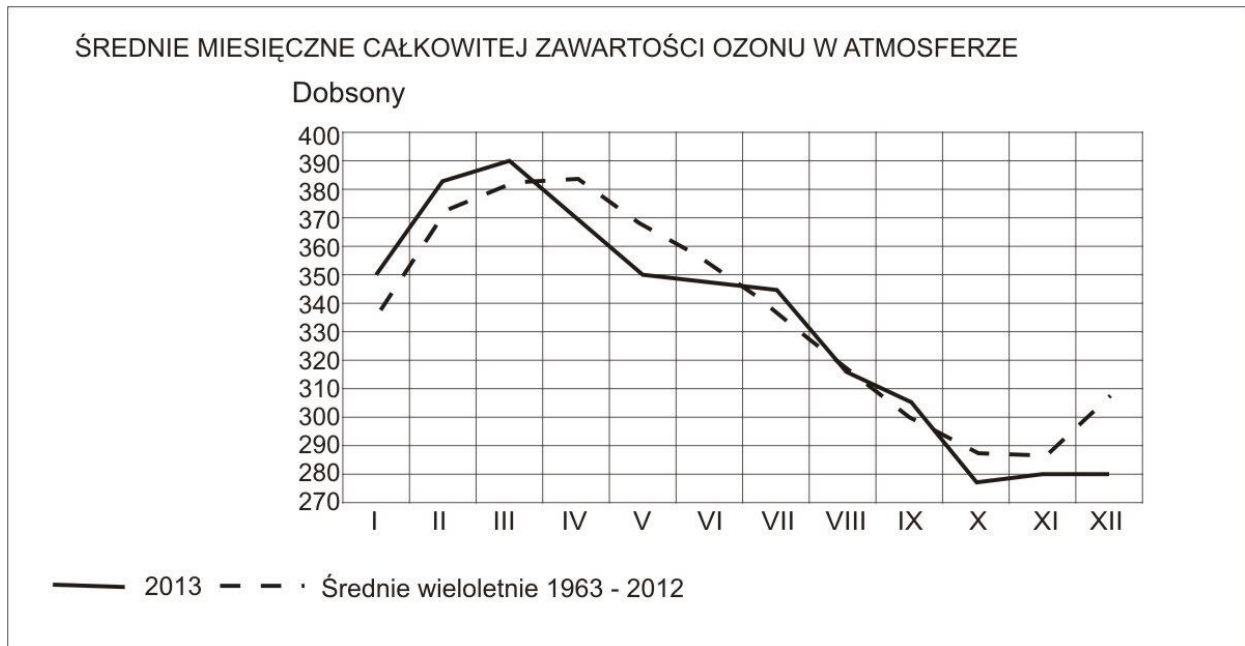
Zadanie 4.

[0 - 6 p.]

Rycina przedstawia średnie miesięczne całkowite zawartości ozonu w atmosferze w latach 1963-2012 oraz w roku 2013. **Przeanalizuj wykres i odpowiedz na pytania:**

Ryc. 1.

Źródło: Mały Rocznik Statystyczny Polski 2015, GUS, 2015.

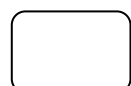
- A. Jednostką zawartości ozonu w atmosferze jest -
- B. Najwyższa zawartość ozonu odnotowana w 2013r. przypada na miesiąc, a najniższa na miesiąc
- C. Najbardziej wyraźną różnicę w zawartości ozonu w atmosferze pomiędzy rokiem 2013 a latami 1963-2012 odnotowano w miesiącu i wyniosła ona ok. (podaj jednostkę).
- D. Roczna amplituda zawartości ozonu w roku 2013 wyniosła (podaj jednostkę).

Zadanie 5.

[0 - 3 p.]

Mapa przedstawia fragment terytoriów 3 państw wraz z granicami (tzw. trójstyk granic). **Rozpoznaj państwa i wpisz ich nazwy w odpowiednie miejsca na mapie.**

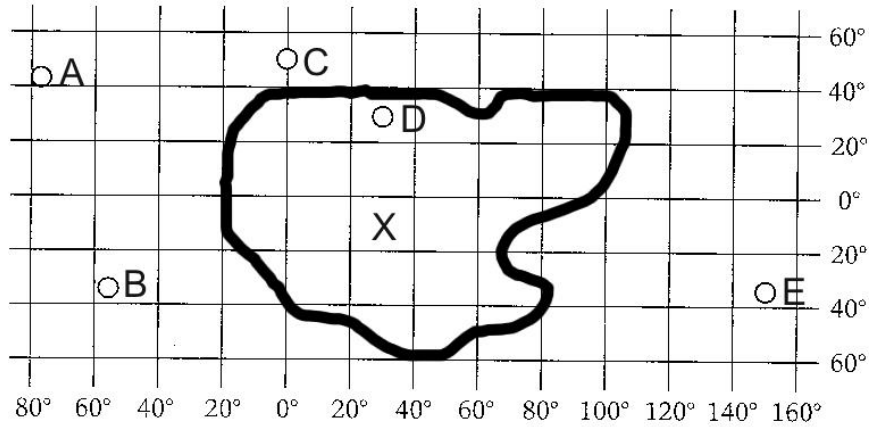

Zadanie 6.

[0 - 5 p.]

Na podstawie Ryc. 2. Wykonaj zamieszczone poniżej polecenia.

Ryc. 2.

A. Odczytaj współrzędne geograficzne punktu C

Odpowiedź:

Obiekt	Szerokość geograficzna	Długość geograficzna
C		

B. Oblicz rozciągłość południkową obszaru oznaczonego literą X.

Odpowiedź: Rozciągłość południkowa -

Miejsce na obliczenia:

.....

C. Zakładając, że długość łuku 1° na równoleżniku 35° wynosi ok. 91 km oblicz odległość w km pomiędzy punktem B i E przemieszczając się ze wschodu na zachód.

Odpowiedź:

Miejsce na obliczenia:

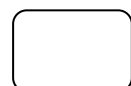
.....

D. W którym punkcie Słońce 20 III wschodzi najpóźniej?

Odpowiedź:

E. Uszereguj punkty w kolejności od najdłuższej do najkrótszej długości dnia 21 VI.

Odpowiedź:

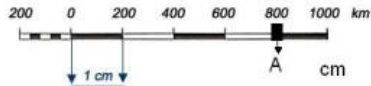
Zadanie 7.

[0 - 5 p.]

Uporządkuj skale map od największej do najmniejszej.

- a. 1 : 500 000
- b. 1 cm – 50 km
- c. 1 : 5 000

- d.
- e. 5 cm – 50 km
- f. 1 : 5 000 000

Odpowiedź:

> > > = >

Zadanie 8.

[0 - 10 p.]

Obiekty geograficzne **przyporządkuj** do kontynentów, na terenie których są położone.

Obiekty geograficzne: Alpy, Pamir, Góry Smocze, Appalachy, Nizina Nullarbor, Nizina Padańska, Tybet, Jezioro Tanganika, Wielkie Góry Wododziałowe, Islandia, Jawa, Wyżyna Abisyńska, Półwysep Koreański, Półwysep Jutlandzki, Haiti, Orinoko, Syr-Daria, Jezioro Titicaca, Madagaskar, Fidzi.

Odpowiedź:

Azja	Afryka	Ameryka Pn i Pd	Europa	Australia i Oceania

Zadanie 9.

[0 - 3 p.]

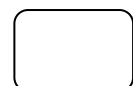

Tabela przedstawia procentowy udział przedziałów wysokości n.p.m. na wybranych 3 kontynentach. W kolumnie kontynent **wpisz** nazwy kontynentów (spośród podanych), dla których przedstawiono hipsometrię.

Wysokość w m n.p.m.	Kontynenty		
	A.	B.	C.
Powyżej 1000	5,1%	21,9%	88,7%
300-1000	20,9%	55,6%	5,4%
0-300	72,6%	22,4%	6,4
Poniżej 0	1,4%	0,1%	----

Źródło: Tablice Geograficzne.

Wybierz spośród: Europa, Antarktyda, Afryka, Ameryka Południowa.

Zadanie 10.

[0 – 4 p.]

Zaznacz, znakiem **X** w odpowiedniej komórce tabeli następstwa ruchu obiegowego i obrotowego Ziemi.

Lp.	Zjawisko	Następstwa ruchu obiegowego	Następstwa ruchu obrotowego
1.	Zmiana długości trwania dnia i nocy.		
2.	Spłaszczenie Ziemi na biegunach.		
3.	Astronomiczne pory roku.		
4.	Wpływ siły Coriolisa na poruszające się ciała.		

Zadanie 11.

[0 – 10 p.]

Znakiem **X** zaznacz czy podane zdanie jest prawdziwe czy fałszywe.

Lp.	Stwierdzenie	P	F
1.	Granit to magmowa skała głębinowa. Jest on najpospolitszą skałą magmową. Występuje w utworach wszystkich er i na wszystkich kontynentach.		
2.	Marmur – skała metamorficzna powstała z przeobrażenia wapieni lub dolomitów.		
3.	Retencja – czasowe zatrzymanie wody w zlewni, opóźniające jej odpływ.		
4.	Mżawka – opad o średnicy kropelek powyżej 0,5 mm.		
5.	Żyzność gleby – to jej wartość produkcyjna, którą mierzymy wysokością plonów.		
6.	Odmiany klimatów wybitnie wilgotne i morskie charakteryzują się dużymi opadami jedynie w porze letniej.		
7.	Interglacja to chłodniejszy okres pomiędzy dwoma zlodowaceniami.		
8.	Regresja morska to proces wkraczania morza na ląd.		
9.	Cechą charakterystyczną dorzeczy polskich rzek jest ich asymetryczność .		
10.	Długość Warty wynosi 808km. To więcej niż długość Odry po polskiej stronie, ale mniej niż jej całkowita długość z odcinkiem czeskim.		

Zadanie 12.

[0 – 1 p.]

Pierwszego dnia jesieni wysokość Słońca nad horyzontem we Włocławku ($\phi - 52^{\circ} 39' N$ $\lambda - 19^{\circ} 03' E$) osiąga wartość:

(podkreśl prawidłową odpowiedź)

- a. $71^{\circ} 42'$
- b. $66^{\circ} 33'$
- c. $37^{\circ} 21'$
- d. $23^{\circ} 27'$

Zadanie 13.

[0 – 3 p.]

Wymień trzy atuty położenia Polski.

- 1.
- 2.
- 3.

Zadanie 14.

[0 – 5 p.]

Wybierz prawidłowe odpowiedzi.

A. Wydma w kształcie rogalika, wypukłą stroną zwrócona pod wiatr to:

- a. wydma paraboliczna
- b. wydma gwiazdzista
- c. wydma podłużna
- d. barchan

B. Deformacja tektoniczna polegająca na falistym ułożeniu warstw skalnych. Składająca się m.in. z siodła i łęku to:

- a. Favela
- b. Faleza
- c. Field
- d. Fald

C. Rozległy, bardzo płaski stożek napływowy zbudowany ze żwirów i piasków osadzonych i wypłukanych przez wody pochodzące z topnienia lądolodu. Powstaje podczas cofania się lub postępu lądolodu na jego przedpolu. Stanowi zazwyczaj pokrywę o znacznej powierzchni to:

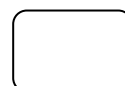
- a. Kem
- b. Oz
- c. Drumlin
- d. Sandr

D. Ujście rzeczne rozszerzone i pogłębione wskutek przyptywów i odpływów morskich, które wyprzątają rzeczne osady to:

- a. Delta
- b. Szot
- c. Ued
- d. Estuarium

E. Obszar, z którego wody powierzchniowe spływają do systemu określonej rzeki to:

- a. Zlewisko
- b. Recypienta
- c. Dział wodny
- d. Dorzecze

Zadanie 15.

[0 – 7 p.]

Spśród podanych obiektów geograficznych **wyberz** te, które położone są na terenie Pasa Pojezierzy.

Puszcza Białowieska, Bory Tucholskie, Jezioro Łebsko, Suwałki, Wieżyca, Krzna, Bogatynia, Drwęca, Drawieński Park Narodowy, Sandr Brdy, Kotlina Kłodzka, Jezioro Wigry, Łódź, Jezioro Dąbie, Wał Trzebnicki.

Odpowiedź:

.....

.....

Zadanie 16.

[0 – 2 p.]

Tabela przedstawia dane meteorologiczne dla wybranych stacji w Polsce.

- A. **Przeanalizuj** dane, a następnie **sformułuj** wniosek opisujący zależności między temperaturą i opadami w analizowanych okresach i na stacjach.
- B. **Sformułuj** wniosek opisujący zmiany temperatury lub opadów w analizowanych okresach.

Tabela

Stacja	Średnia temperatura w C ⁰			Roczna suma opadów w mm	
	1971-2000	2001-2010	2014	1971-2000	2001-2010
HEL	8,1	8,7	9,4	578	623
TORUŃ	8,1	8,7	9,8	528	583
LUBLIN	7,4	8,1	9,0	572	614
WROCŁAW	8,7	9,4	11,1	569	560
ZAKOPANE	5,4	6,0	7,4	1107	1229

Źródło: Mały Rocznik Statystyczny Polski 2015, GUS.

Odpowiedź:

Wniosek 1.:

.....

.....

Wniosek 2.:

.....

.....

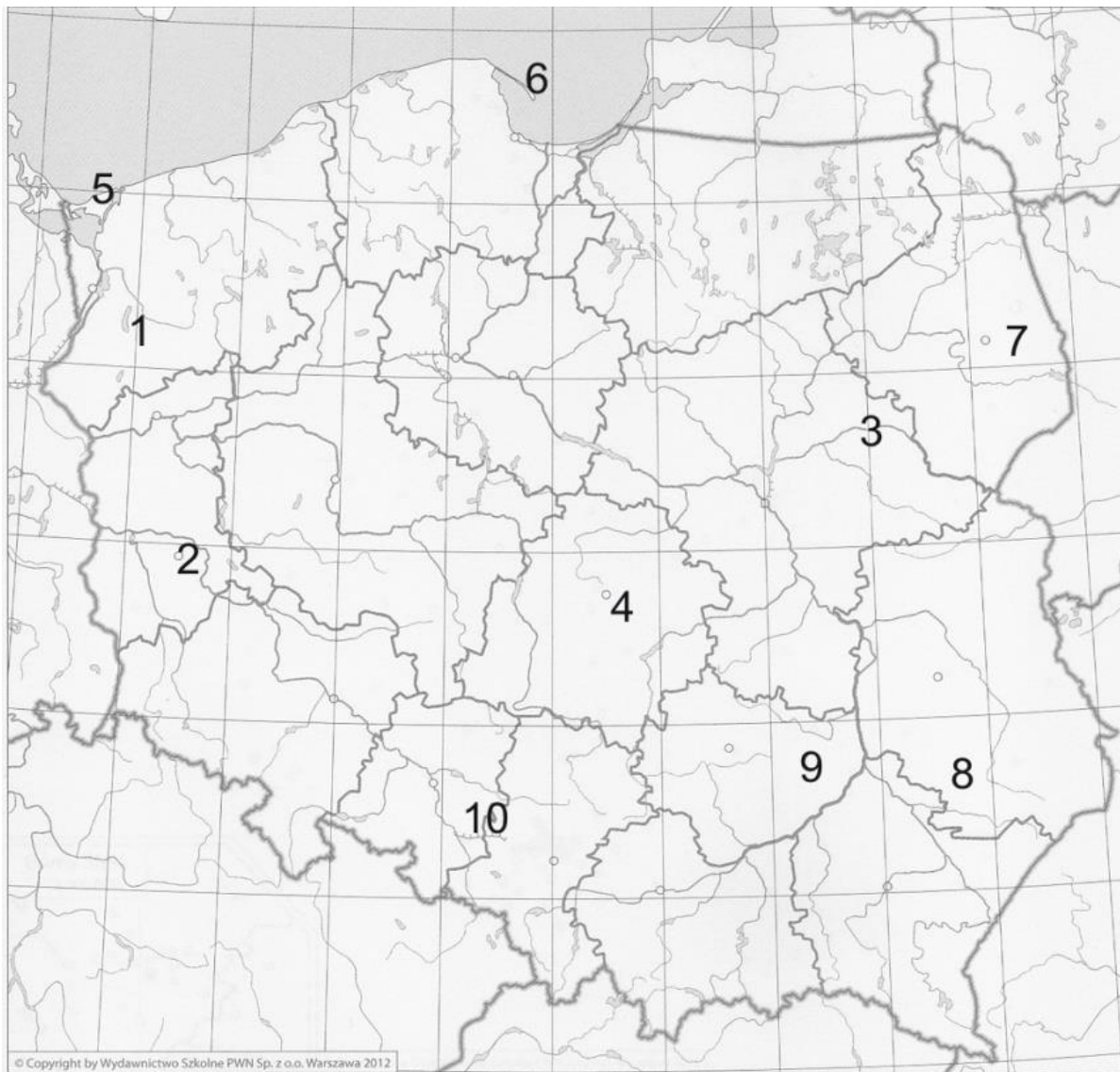

Zadanie 17.

[0 – 10 p.]

Rozpoznaj obiekty geograficzne zaznaczone na mapie Polski i **wpisz** ich nazwy w odpowiednie komórki tabeli odpowiedzi.

Odpowiedzi:

Numer	1	2	3	4	5
Obiekt	jezioro	miasto	rzeka	miasto	wyspa
Nazwa					
Numer	6	7	8	9	10
Obiekt	półwysep	nizina	wyżyna	województwo	kanal
Nazwa					

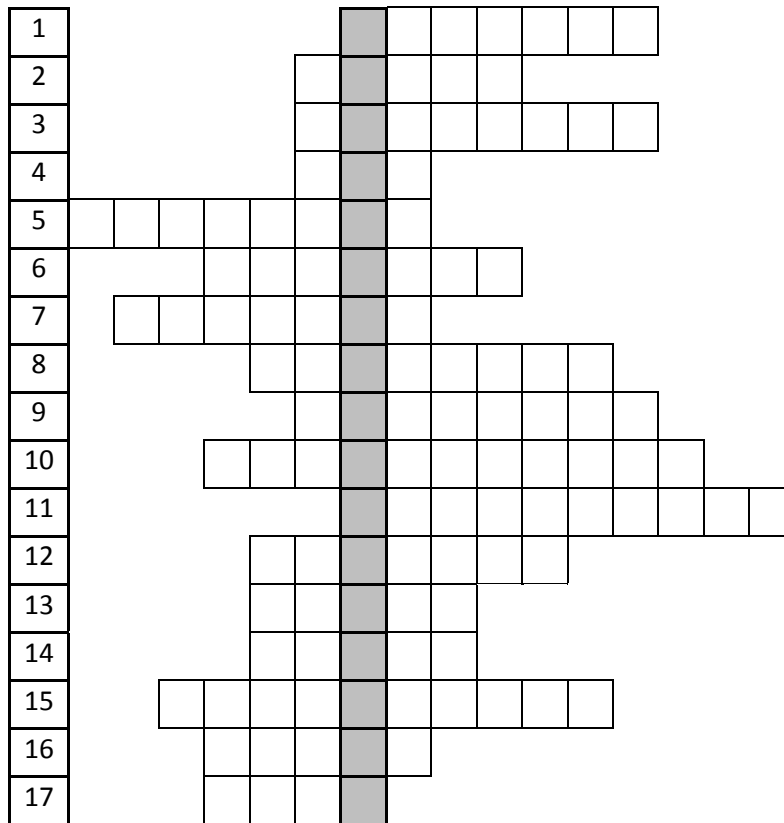
Zadanie 18.

[0 – 17 p.]

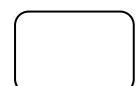

Rozwiąż krzyżówkę:

HASŁO -

1. Sandomierska, Kłodzka, Oświęcimska, Jeleniogórska.
2. Wyścigi motocyklowe na owalnych torach, cieszące się wielką popularnością w regionie Kujaw i Pomorza. Inna nazwa to „czarny sport”.
3. Park Narodowy położony ok. 16 km na północ od Krakowa. Jego symbolem jest nietoperz. Najmniejszy pod względem powierzchni PN w Polsce.
4. Prawobrzeżny dopływ Wisły o dł. ok. 460 km. Płyńie na terytorium dwóch państw. Jego nazwa oznacza „wartki, bystry strumień”. Nad rzeką leży miasto Leżajsk.
5. Największe pod względem powierzchni jezioro Pasa Pojezierzy Polskich.
6. Stolica województwa podkarpackiego.
7. Najwyższy szczyt Karkonoszy, także nazwa popularnej marki farby.
8. Miasto portowe nad Zalewem Wiślanym. Znane z zespołu katedralnego i miejsca pochówku Mikołaja Kopernika.
9. Najdalej na południe wysunięty punkt Polski.
10. Warszawska, śląska, trójmiejska.
11. Wielka nizina w Polsce. W jej centrum położona jest stolica Polski.
12. Miasto powyżej 600 tys. mieszkańców z Ostrowem Tumskim, rotundą Panoramy Raclawickiej i Halą Stulecia.
13. Pasma górskie w Beskidzie Zachodnim z najwyższym szczytem – Turbaczem.
14. Miasto w Beskidzie Śląskim, ośrodek turystyczny i sportowy. Miasto rodzinne Adama Małysza.
15. Park w Polsce i Niemczech, po obydwu stronach Nysy Łużyckiej. W 2004 r. wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO jako 12 obiekt w Polsce.
16. Inaczej ustrój rzeczny.
17. Zbiorowiska trawiaste w Tatarach, także obszary nadające się do wypasu.

BRUDNOPIS